

svog neposrednog iskustva u združnom životu i u najužem doticaju sa seljaštvom, proučavajući njegove potrebe, njegove misli i njegove težnje. Na tom temelju oni su izgrađivali takav politički sustav, zamisljali su takovu državnu organizaciju, koja bi najbolje zadovoljila potrebama najširih narodnih slojeva.

Temeljno je načelo tog društvenog sustava, zamisljenog od braće Radića: politička i ekonomska demokracija. Politička se demokracija po tom sustavu sastoji u vladi puka, u vladi najširih slojeva, koju oni vrše preko zastupnika, izabranih neposrednim, tajnim i općim glasanjem, ali što se tiče životnih potreba naroda, tu ima narod dati svoju privolu ravnopojedinačnim glasom (referendum), a to znači neposredna demokracija, dakle najširi sustav demokracije, koji se uopće daje zamisliti i izvesti; takva neposredna demokracija bila je najdosljednije provedena u našem narodu baš u kućnim zadrugama, gdje su svi domari birali gospodara i gospodaricu na određeno vrijeme ili dotle dok je upravljao prema njihovim željama i potrebama. S tim u vezi i Stjepan Radić traži u općinskim skupštinama za svakog predstavnika seljačke obitelji toliko glasova, koliko je u obitelji duša, a seljačku državu zamišlja kao slobodnu zajednicu slobodnih domova.

Drugo temeljno načelo seljačkog pokreta je ekonomska demokracija, koja se sastoji u zahtjevu, da je jedino lični rad i lična zasluga osnova društvenih razlika i da svakome pripadaju potpuni plodovi njegova rada. Razumije se, da ekonomska demokracija ne bi bila potpuna bez zaštite nejakih i nemoć-